

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון
ירושלים, אב התשע"ה, יולי 2015

פשיטת רגל ופירוק תאגיד תשלומי גמלאות וגביית חובות 2014

אבנר שרף

סקרים תקופתיים 269

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

פשיטת רגל ופירוק תאגיד תשלומי גמלאות וגביית חובות 2014

אבנר שרף

פתח דבר

מינהל המחקר והתכנון מציג פרסום שנתי מקיף על תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד ל-2014 וכן נתונים מרכזיים בהשוואה לשנים קודמות. בדוח ממצאים על חובות בדמי ביטוח של מעסיקים בכינוס נכסים ופשיטות רגל ועל גבייתם.

בפרסום זה מוצגים מאפיינים שונים של המעסיקים והעובדים המטופלים בענף לפי ענף כלכלי ונתונים על שינויים ביתרות חוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ובפשיטות רגל.

תודתי לאבנר שרף אשר ריכז וניתח את הממצאים בפרסום זה. תודה גם לדוד אלכסנדר גאליה, מנהל אגף חקר ביצועים ומתודות סטטיסטיות במינהל מחקר ותכנון, על עזרתו הרבה בעיבוד הנתונים, למיה עורב-הטל על העריכה הלשונית, ולנירה עמיר על הדפסת הפרסום.

ד"ר דניאל גוטליב
סמנכ"ל מחקר ותכנון

תמצית

ב-2014 התקבלו לטיפול ענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד 634 תיקי מעסיקים בפירוק, שבהם הוגשו תביעות עובדים וקופות גמל – עלייה של 11.6% לעומת 2013. במהלך השנה אושרו 10,558 תביעות עובדים ושולמו 329.2 מיליון שקל לעובדים ולקופות גמל.

מהתפלגות התביעות החדשות של עובדים שאושרו בחמש השנים האחרונות לפי ענף כלכלי, עולה כי 50.4% מהן היו בענפי שירותים, 24.5% בענף המסחר ו-14.6% בתעשייה וחרושת.

ב-2014 הצליח הענף לגבות מהמפרקים 31 מיליון ש"ח, המהווים כ-14.7% מהסכום בדין קדימה בשנה זו¹.

מנתונים על טיפול ב-4,757 מעסיקים בפירוק/פש"ר בשנים 2005-2014 עולה כי סך החוב המקורי היה 2,300 מיליון ש"ח, מתוכם חושב 42.3% חוב בדין קדימה. במהלך השנים נגבו מהמפרקים בסך הכל 104.5 מיליון ש"ח, שהם 10.7% מסך החוב בדין קדימה בשנים אלה.

במקביל לתשלומי שכר ופיצויים לעובדים, המוסד לביטוח לאומי פעל לגבות חובות בדמי ביטוח מהמעסיקים בכינוס נכסים ופשיטת רגל (להלן – פש"ר), באמצעות הלשכה המשפטית. ב-2014 נוספו 827 מעסיקים חדשים שהחלו בתהליך כינוס נכסים ופש"ר, ובסוף השנה היו 9,880 מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר.

במהלך 2014 הצטבר חוב בדמי ביטוח בסך כולל של 1,927.9 מיליון ש"ח והמוסד הצליח לצמצם אותו בכ-3.3%. יתרת החוב בסוף השנה היתה כ-1,936.4 מיליון ש"ח.

מ-9,880 המעסיקים שנמצאו בכינוס נכסים ופש"ר בסוף 2014, 9,040 (92%) היו בלתי פעילים, כלומר מוצו לגביהם כל ההליכים לגביית החובות. יתרת חובם היתה 1,586 מיליון ש"ח, שהם כ-81.9% מסך כל החוב של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר במועד זה. ל-333 מעסיקים היתה יתרת חוב של יותר ממיליון שקל למעסיק, שהיוו 43.3% מסך כל החוב. מנתונים על הטיפול ב-5,519 מעסיקים בפירוק/פש"ר בשנים 2005-2014 עולה כי סך החוב המקורי בדמי ביטוח היה 706 מיליון ש"ח, 72% בהם חושבו סכומים שנפסקו בבית המשפט (חובות בדין קדימה וחובות רגילים). במהלך השנים נגבו ממעסיקים אלה בסך הכל 14.8 מיליון ש"ח שהם 2.9% מסך החוב בדין קדימה בשנים אלה. ב-2014 לבדה נגבו 5.2 מיליון ש"ח.

¹ חובות בדין קדימה הם חובות שניתנה להם עדיפות על פני חובות אחרים – חובות לנושים רגילים ולא לנושי מבוטחים הזכאים למלוא כספם בתהליך פש"ר/פירוק. לפי החוקים הקיימים בנושא זה יש סוגי חובות שיש להם דין קדימה המדורגים לפי סדר העדיפות הזה: שכר עבודה, חובות בגין ניכוי במקור למס הכנסה, חובות אחרים כגון מזונות ודמי שכירות, מיסים עירוניים.

תוכן העניינים

עמוד

1	1. תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד
1	עקרונות פעילות הענף
2	הגדרות
3	אישורים ותשלומי גמלאות
3	המעסיקים
5	תביעות עובדים שאושרו
9	תביעות של קופות גמל שאושרו
9	גביית חובות של מעסיקים
10	גבייה מיתרות חוב בדין קדימה מגמלאות
12	2. יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בפשיטת רגל ובכינוס נכסים
12	כללי
12	ממצאים
22	3. גבייה מיתרות חוב בדמי ביטוח בדין קדימה

1. תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד

עקרונות פעילות הענף

ענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד (להלן פש"ר) פועל במסגרת המוסד לביטוח לאומי מיולי 1975. הענף הוקם כדי לתת מענה לעובדים שנפגעו מקריסת עסקים ומכניסתם להליכי פשיטת רגל ופירוק. עובדים אלה איבדו נוסף על משרותיהם גם את יתרת שכרם, ובמקרים רבים גם לא זכו לפיצויי פיטורין כמתחייב מהסכמי העבודה וזכויותיהם הסוציאליות בקופות גמל נפגעו. כל זאת מאחר שברוב המקרים לא נותר למעסיקים האלה כל מקור כספי או נכסים למימוש כדי לממן את יתרת החוב המגיעה לעובדים ולקופות גמל.

המוסד לביטוח לאומי באמצעות ענף פש"ר נחלץ לקראת העובדים שנקלעו למצב זה. הוא משלם במקום המעסיק שכר ופיצויי פיטורין, על בסיס תביעות שהמפרקים או הנאמנים מאשרים ואשר מוגשות לענף. באותו אופן הענף משלם סכומי כסף לקופות גמל, כדי לשמור על רציפות הזכויות הסוציאליות של העובדים בהן. בדרך זו הענף פוטר את העובדים מהצורך להתדיין ממושכות עם מעסיקיהם על יתרת שכרם שלא שולם ומאפשר הפרדה מלאה בין ביצוע התשלומים לעובדים לבין תהליך מימוש הנכסים לצורך מימון חובות המעסיקים.

הענף הוא ענף ביטוחי שתשלומיו ממומנים באמצעות דמי ביטוח המשולמים בידי המעסיקים. ב-2014 היה שיעור מופחת של דמי ביטוח 0.01% עד 60% מהשכר הממוצע לפי חוק ושיעור רגיל של 0.04% עד מקסימום הבסיס לגבייה.

הגמלה המרבית של שכר ופיצויי פיטורין לעובד נקבעה ברמה של 13 פעמים השכר הבסיסי. הסכום המרבי ששולם לקופת גמל עבור מבוטח נקבע לפעמיים השכר הבסיסי. ב-2014 היו השכר ופיצויי הפיטורין המרביים לעובד 112,424 ש"ח, ולקופת גמל בעד עובד – 17,296 ש"ח.

התשלומים הוצמדו לשינויים בסכום הבסיסי המתעדכן בינואר בכל שנה בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן מלפני מועד העדכון למדד שבינואר בשנה שקדמה לה, כדי למנוע את שחיקת החוב ממועד יצירתו עד מועד התשלום בפועל. בתשלום לעובד זוקפים תחילה את יתרת השכר ולאחריה את פיצויי הפיטורין עד רמת הגמלה המרבית שנקבעה בחוק. מהתשלום על חשבון השכר מנוכים מיסי החובה: מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. המוסד לביטוח לאומי רשאי לקזז מהגמלאות חובות בגין גמלאות אחרות או בגין דמי ביטוח. אם לאחר תשלומי הענף עדיין נותר חוב של המעסיק לעובד, העובד מצטרף לקבוצת הנושים הרגילים כדי לתבוע את יתרת החוב האמורה.

החוק מאפשר לענף לתבוע מהמפרק בדין קדימה חלק מהחוב (על-פי כללים שנקבעו בחוק). בנוגע ליתרת החוב מצטרף הענף כנושה רגיל. בניגוד למקובל בשאר ענפי המוסד, ענף פש"ר פועל רק במשרד הראשי ולא בסניפים, בשל הצורך המתמיד בייעוץ משפטי עם פרקליטי המוסד.

למרות ההתקדמות הניכרת שהושגה בתחום ההגנה על שכרו של העובד, נותרו כמה בעיות שלא נפתרו:

- החוק מחייב להוציא צו פשיטת רגל או צו פירוק. תהליך זה הוא לעתים קרובות ממושך ביותר ומעכב את התשלומים המגיעים לעובד.
- ההוצאות המשפטיות הגבוהות הנדרשות מהעובדים כדי לדרוש צו פשיטת רגל או צו פירוק ממעסיק חדל פירעון עולות לעתים על סכום החוב שהמעסיק האמור חייב לעובדים. מכאן עולה כי אין לעובדים כל טעם לפתוח בהליכים אלה, ולכן במקרים אלה אין הם יכולים לממש את זכויותיהם בענף זה. עם זאת, בשנים האחרונות הוקל נטל האגרות המשפטיות, שאפשר גידול במספר התביעות של עובדים המוגשות לענף.

הגדרות

- **מעסיק בפשיטת רגל או פירוק:** תאגיד שהוצא כנגדו צו פשיטת רגל או פירוק, והעובדים או קופות הגמל לא קיבלו את המגיע להם: עובד עצמאי, חברה בע"מ, שותפות, אגודה שיתופית, עמותה.
- **עובד:** עובד אצל מעסיק, שבעת מתן צו פשיטת רגל או צו פירוק טרם קיבל את יתרת שכרו ופיצויי הפיטורין. בהגדרה זו נכללים עובדים תושבי ישראל, תושבי חוץ לארץ ותושבי השטחים.
- **קופת גמל:** כל גוף שעל-פי הוראות ההסכם הקיבוצי, חוזה העבודה או הסכם אחר שבין העובד למעסיק, ולפי הסכמת אותו גוף, על המעסיק להעביר אליו כספים מכספי המעסיק או משכרו של העובד לשם צבירתן או הבטחתן של זכויות העובד הקשורות לעבודתו, להפסקת עבודתו, לפרישה ממנה או לביטוחו הסוציאלי.
- **שכר:** סכומים שטרם שולמו לעובד תמורת עבודתו – שכר עבודה, שעות נוספות, דמי הבראה, דמי חופשה, תשלום בעד חגים וביגוד, לרבות סכום שנוכה משכרו של העובד שלא על-פי חוק וטרם הועבר אליו. אם השכר אינו עולה על שכר המינימום (ב-2014 – 4,300 ש"ח לחודש) העובד זכאי לקבל את שכר המינימום הנקוב בחוק.
- **פיצויי פיטורין:** הפיצויים שהעובד זכאי להם מהמעסיק עד מועד הפסקת עבודתו בגין הוותק שנצבר בשנות עבודתו אצל המעסיק.

אישורים ותשלומי גמלאות

במהלך 2014 אושרו 10,558 תביעות עובדים (בהן 10,253 תביעות חדשות) ושולמו לעובדים גמלאות בסכום כולל של 321.1 מיליון ש"ח. כמו כן אושרו 185 תביעות של קופות גמל בסכום של

8.1 מיליון ש"ח. בסך הכל שילם הענף בשנה זו 329.2 מיליון ש"ח – גידול של 11.4% לעומת 2013 (לוח 1).

לוח 1: תביעות ותשלומים שאושרו לעובדים ולקופות גמל, 2010-2014

2014	2013	2012	2011	2010	
					תביעות
10,558	8,484	9,068	7,417	8,881	סך הכל תביעות עובדים
10,253	8,057	8,824	7,029	8,363	תביעות חדשות
305	427	244	388	518	הפרשי גמלאות*
185	331	235	285	292	תביעות קופות גמל
					תשלומי גמלאות (אלפי ש"ח)
329,234	295,642	295,950	258,421	290,190	סך הכל
321,144	281,068	288,875	248,262	278,493	עובדים
8,090	14,574	7,075	10,159	11,697	קופות גמל
11.4	-0.1	14.5	-11.0	29.0	% שינוי** בסך הכל
10.8	-1.6	12.5	-13.9	26.9	% שינוי ריאלי***

* הפרשי תשלומים לתביעות שאושרו בשנים קודמות.

** לעומת שנה קודמת.

*** מחושב לפי סכום התשלומים החודשיים בניכוי השפעת מדדי המחירים החודשיים.

המעסיקים

מרבית התיקים (90%) היו של חברות בע"מ (לוח 2). בשנים האחרונות גדל בהתמדה מספר העצמאים והשותפויות שהתקבלו לטיפול הענף.

לוח 2: מעסיקים חדשים לפי מעמד המשפטי, 2010-2014

שנה	סך הכל	חברות	אגודות שיתופיות ועמותות	עצמאים ושותפויות
2010	561	491	21	49
2011	514	439	18	57
2012	490	417	19	54
2013	568	496	26	46
2014	634	521	23	90

בלוח 3 מוצגים נתונים שנאספו מילקוטי הפרסומים של הרשומות על כלל החברות שפורקו בצווי בתי משפט לפי דרישת הנושים ועל החברות שבגינן הגישו המפרקים תביעות למוסד לביטוח לאומי בשם עובדיהן וקופות הגמל. מהנתונים שעד סוף שנת 2013, אנו למדים כי כ-75% מהחברות שנגדן הוצא צו פירוק הגיעו בסופו של דבר לטיפול הענף. נתוני 2014 לא הובאו בחשבון מאחר שמרבית החברות שפורקו בשנה זו עדיין לא הגיעו לטיפול ענף זכויות עובדים בפש"ר.

לוח 3: חברות בע"מ שפורקו בידי בתי משפט לפי דרישת הנושים, 2009-2014

הוחל בטיפול במוסד בשנת 2014	לטיפול המוסד במשך השנים		סך הכל* (מספרים מוחלטים)	שנת מתן צו הפירוק
	אחוז מסך הכל	סך הכל		
3	76.5	421	550	2009
3	88.9	489	550	2010
14	78.4	431	550	2011
59	74.3	483	650	2012
266	61.8	402	600	2013
168	25.8	168	650	2014

* מקור: ילקוטי הפרסומים של הרשומות.

ב-57% תיקי המעסיקים שהתקבלו לטיפול בחמש השנים האחרונות מספר תביעות העובדים היה 5-1 לתיק אחד. ב-31.1% מהתיקים יש 25-26 תביעות בתיק (לוח 4).

לוח 4: תיקי מעסיקים חדשים לפי מספר תביעות העובדים בכל תיק (אחוזים),
*2014-2010

מספר התביעות בתיק			סך הכל (מספרים מוחלטים)	שנת קבלת התיק
+26	25-6	5-1		
13.9	30.9	55.2	551	2010
10.9	31.6	57.5	475	2011
13.8	30.5	55.7	524	2012
12.1	35.5	52.4	557	2013
9.1	27.7	63.2	625	2014
11.9	31.1	57.0	--	ממוצע 5 שנים

* לא כולל תיקים שיש בהם תביעות קופות גמל בלבד.

בממוצע של חמש השנים האחרונות, 34.3% מהמעסיקים החדשים בפירוק שטופלו בידי הענף היו בענף המסחר, 33.1% בענפי השירותים ו-15.1% בתעשייה וחרושת (לוח 5).

לוח 5: תיקי מעסיקים חדשים לפי ענף כלכלי, *2014-2010

שנה	סך הכל	חקלאות	תעשייה וחרושת	חשמל ומים	בינוי	מסחר	תחבורה	שירותים**
	סך הכל							
	מספרים	34	419	9	343	949	99	914
	אחוזים	1.2	15.1	0.3	12.4	34.3	3.6	33.1
2010	561	6	94	3	81	188	14	175
2011	514	6	86	--	62	168	18	174
2012	490	9	76	2	59	155	21	168
2013	568	3	86	1	72	193	23	190
2014	634	10	77	3	69	245	23	204

*לפי הסיווג האחיד של ענפי הכלכלה – 2011.

** כולל שירותים עסקיים, ציבוריים ואישיים.

תביעות עובדים שאושרו

בחמש השנים האחרונות אושרו 42,536 תביעות חדשות – 50.4% בהן בענפי השירותים, 24.5% בענפי המסחר ו-14.6% בתעשייה וחרושת (לוח 6).

לוח 6: תביעות עובדים שאושרו לפי ענף כלכלי, 2010-2014*

שנה	סך הכל	חקלאות	תעשייה וחרושת	אספקת חשמל ומים	בינוי	מסחר	תחבורה	שירותים**
סך הכל								
מספרים	42,536	334	6,208	114	3,201	10,420	881	21,378
אחוזים	100.0	0.6	14.6	0.3	7.5	24.5	2.1	50.4
2010	8,363	80	1,173	21	665	2,297	276	3,851
2011	7,029	55	1,056	16	867	1,223	78	3,734
2012	8,824	47	1,577	13	350	1,405	219	5,213
2013	8,057	107	1,573	1	760	2,185	212	3,219
2014	10,263	45	829	63	559	3,310	96	5,361

*לפי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה – 2011.

** כולל שירותים עסקיים, ציבוריים ואישיים.

ב-2014 שולמו ל-70.1% מהתובעים שכר ופיצויי פיטורין, ל-25% שכר בלבד, 1.9% קיבלו פיצויי פיטורין בלבד ו-3% קיבלו הפרשי גמלאות על חשבון גמלאות ששולמו בשנים קודמות. התפלגות הגמלאות לפי סוגים מעלה כי 79.9% היו שכר ופיצויי פיטורין, 16.3% שכר בלבד, 3.3% פיצויי פיטורין בלבד ו-0.5% הפרשי גמלאות על חשבון גמלאות ששולמו בשנים קודמות (לוח 7).

לוח 7: תביעות עובדים שאושרו וסכומים ששולמו לפי סוג הגמלה (אחוזים), 2010-2014

שנה	סך הכל (מספרים מוחלטים)	תביעות חדשות		
		שכר ופיצויי פיטורין	שכר	פיצויי פיטורין
עובדים שתביעותיהם אושרו				
2010	8,881	69.2	22.2	2.7
2011	7,417	68.0	24.3	2.4
2012	9,068	70.1	23.7	3.5
2013	8,484	70.3	21.7	3.0
2014	10,558	70.1	25.0	1.9
ממוצע 5 שנים		69.6	23.4	2.7
סכום הגמלאות שאושרו				
2010	278,493	77.4	15.9	2.8
2011	248,262	79.7	15.4	2.3
2012	288,875	79.4	16.8	2.5
2013	281,068	79.8	14.8	3.1
2014	321,144	79.9	16.3	3.3
ממוצע 5 שנים		79.3	15.9	2.8

ב-2014 שילם המוסד 42.4 מיליון ש"ח גמלאות מרביות (כולל הפרשים). 375 עובדים קיבלו אז את הגמלה המרבית לשכר ופיצויי פיטורין, שהיא 13 פעמים השכר הממוצע לפי חוק (הסכום מתעדכן מעת לעת). תביעות אלה היוו באותה שנה 3.7% מכלל התביעות החדשות שאושרו. עובדים אלה זכאים להפרשי שכר ופיצויי פיטורין נוספים, ותביעותיהם ליתרת החוב הן במסגרת חובות המעסיק (לוח 8). בממוצע של חמש השנים האחרונות התביעות המרביות שאושרו מהוות כ-2.4% מסך כל התביעות החדשות ו-8.6% מסך כל סכום הגמלאות. כידוע, סעיף 187 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי אם החוב בשכר העבודה ופיצויי הפיטורין של מעסיק לעובדו (הזכאי לגמלה לפי פרק ח' לחוק) עלה על הגמלה המרבית כאמור בסעיף 183, תיזקף תחילה הגמלה המגיעה לו לחוב שכר העבודה, ואחריה – לחוב פיצויי הפיטורין.

לוח 8: תביעות לגמלה מרבית שאושרו וסכומיהן, 2010-2014

גמלאות מרביות (כולל הפרשים)		מספר העובדים		שנה
כאחוז מסכומי הגמלאות	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז ממספר התביעות החדשות שאושרו	סך הכל	
2.0	5,584	0.5	44	2010
10.5	26,018	3.5	244	2011
1.9	5,546	0.6	51	2012
15.4	43,260	4.8	383	2013
13.2	42,442	3.7	375	2014
8.6	-	2.4	-	ממוצע

ב-2014 התקבלו לטיפול הענף חמישה מעסיקים גדולים שהעסיקו 100 עובדים ויותר ואושרו בתיקים אלה 5,580 תביעות חדשות, המהוות כ-54.4% מכלל התביעות שאושרו. בגין תביעות אלה שולמו 142.6 מיליון ש"ח, סכום המהווה 44.5% מסך הגמלאות ששולמו לעובדים בשנה זו (לוח 9).

**לוח 9: מעסיקים שהעסיקו 100 עובדים או יותר, אישורי תביעות וסכומי הגמלאות כאחוז
מסך הכל, 2010-2014**

שנה	מעסיקים חדשים	מספר התביעות שאושרו *		סכום גמלאות שאושרו*	
		סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך הכל
2010	12	2,622	31.4	72,691	26.1
2011	7	2,226	31.7	61,419	24.7
2012	16	4,153	47.1	112,789	39.0
2013	13	2,459	30.5	73,190	26.0
2014	5	5,580	54.4	142,752	44.5

* כולל מקרים ותשלומים אצל מעסיקים שהוחל בטיפולם בשנים קודמות.

בלוחות הקודמים הוצגו חתכי גמלאות לפי סוגי המקבלים: מי שהיו זכאים לשכר ופיצויים, מי שהיו זכאים לשכר בלבד, ומי שהיו זכאים לפיצויים בלבד. לוח 10 מציג את סך כל השכר וסך כל הפיצויים ששולמו לעובדים, בלי קשר לסוגי התביעות ששולמו. מהנתונים עולה כי ב-2014 57.5% מסכום הגמלאות ששולמו לעובדים היה בעבור שכר, והשאר – 42.5% – בעבור פיצויי פיטורין.

עוד אנו למדים מלוח 10 על תנודות ניכרות במשקל הפיצויים, התלויות בסכומי השכר לסוגי השמעסיק טרם שילם לעובד ובוותק של העובדים. כמו כן יש להביא בחשבון ניכוי יתרת הפיצויים המגיעים לעובדים. על כל אלה יש להוסיף את השפעת הגמלה המרבית – לפי סעיף 187 כפי שמוצג בלוח 8.

לוח 10: סכומי גמלאות לפי שכר ופיצויים ששולמו לעובדים (אחוזים), 2010-2014

שנה	סך הכל	שכר	פיצויי פיטורין
2010	278,493	60.3	39.7
2011	248,262	61.9	38.1
2012	288,875	58.3	41.7
2013	295,642	57.3	42.7
2014	321,144	57.5	42.5
ממוצע רב-שנתי	-	58.9	41.1

תביעות של קופות גמל שאושרו

ב-2014 אושרו 201 תביעות של קופות גמל שנועדו להבטיח את רציפות הביטוח לתנאים הסוציאליים של העובדים המבוטחים בקופות אלה. שולמו להן 8.1 מיליון ש"ח, המהווים 2.5% מסך כל תשלומי הענף בשנת 2014 (לוח 11א).

לוח 11א): תביעות קופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2009-2014

2014	2013	2012	2011	2010	
201	230	231	281	288	תביעות לקופות גמל
2,183	2,523	1,506	4,012	3,904	עובדים*
2,373	3,429	1,569	4,260	4,334	מבוטחים
8,090	14,574	7,075	10,159	11,697	סך הכל גמלאות
2.5	4.9	2.4	4.1	4.0	% מסך הכל גמלאות

*העובדים עשויים להיות מבוטחים במספר קופות גמל.

ב-2014 שילם המוסד את הגמלה המרבית לקופות גמל בגין 219 תביעות עובדים, שהן 10% מכלל תביעות העובדים שהיו מבוטחים בקופות גמל (לוח 11ב)). סכום הגמלה המרבית להפרשה לקופות גמל שבהן העובד היה מבוטח היה השנה עד פעמיים השכר הממוצע לפי חוק.

לוח 11ב): תביעות לגמלאות מרביות בקופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2010-2014

תשלומים		עובדים		שנה
כאחוז מסך התשלומים לקופות גמל	סך הכל (באלפי ש"ח)	כאחוז מסך העובדים המבוטחים בקופות גמל	סך הכל	
10.2	3,610	7.4	288	2010
24.4	2,480	5.6	224	2011
38.3	2,708	13.3	200	2012
35.0	5,094	18.5	467	2013
22.4	1,813	10.0	219	2014

גביית חובות של מעסיקים

על-פי סעיף 192 (א) לחוק, הענף רשאי לדרוש ממפרקי המעסיקים את סכומי הגמלאות ששולמו לכל עובד בדין קדימה בסכום שלא יעלה על זה שנקבע לפי פקודת החברות, חוק פשיטת רגל, תקנות האגודות השיתופיות ועוד. ב-2014 היה הסכום בדין הקדימה לשכר בלבד 24,080

ש"ח, ולשכר ופיצויי פיטורין – 36,120 ש"ח. כמו כן אין חוב בדין קדימה לסכומים ששולמו לקופות גמל. בנוגע ליתרת החוב, הענף הוא בבחינת נושה רגיל. יצוין כי אם שולם לעובד הסכום המרבי (112,424 ש"ח ב-2014), הסכום שישלמו המפרקים לענף בדין קדימה יעבור לידי העובד לכיסוי חלק מהחוב שיש למפרקים כלפי העובד. במקרה זה הענף הופך לנושה רגיל מהשקל הראשון.

על-פי סעיף 192 (א)(2) לחוק, המוסד אינו זכאי לגבות את הפרשי ההצמדה ששילם לזכאי בעבור התקופה שלאחר יום מתן צו פשיטת הרגל או פירוק התאגיד, אלא אם כן המפרק החליט לשלם ריבית או הפרשי הצמדה בעבור התקופה האמורה גם ליתר הנושים בפשיטת רגל או פירוק תאגיד. מכאן עולה, שהחוק מגביל את היכולת לגבות מהמפרקים (אם בכלל זה אפשרי) לסכומים חלקיים על חשבון השכר ופיצויי הפיטורין ששולמו לעובדים, שנשחקים עם הזמן. ב-2014 הצליח הענף לגבות 31 מיליון ש"ח בגין חובות העבר, ואלה היוו 14.7% מהסכום בדין קדימה מהגמלאות ששולמו לעובדים וקופות גמל בשנה זו.

לוח 12: סכומים בדין קדימה וגבייה ממפרקים, 2010-2014

שנה	סכום בדין קדימה		גבייה ממפרקים	
	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך הגמלאות	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסכום בדין קדימה
2010	126,232	43.5	32,697	25.5
2011	135,929	52.6	13,058	9.6
2012	180,530	61.0	31,658	17.5
2013	176,203	59.6	15,282	8.7
2014	210,380	63.9	31,025	14.7

גבייה מיתרות חוב בדין קדימה מגמלאות

ב-2005-2014 (ועד בכלל) הוגשו הוכחות חוב לבתי משפט בנוגע ל-4,757 מעסיקים בפירוק/פש"ר עם יתרות חוב בגמלאות בסך 2,300 מיליון ש"ח (לוח 13). על-פי התקנות חושב במהלך השנים סכום בדין קדימה בסך 973.3 מיליון ש"ח המהווים 42.3% מסך החוב הזה. שאר החובות שאינם בדין קדימה הם בגדר חוב רגיל. יצוין כי שיעור החוב בדין קדימה עלה במהלך השנים מ-33.4% מסך חוב הגמלאות ב-2005 ל-49.3% ב-2014, בעקבות הירידה בסכומי הפרשי ההצמדה הקשורים לסכום הבסיסי שלפיו מתעדכנות הגמלאות מדי שנה. בשנים אלה גבה המוסד בסך הכל 104.5 מיליון ש"ח שהיוו 10.7% מסך החוב בדין קדימה באותן שנים.

ב-2014 לבדה גבה המוסד מהמפרקים 24.5 מיליון ש"ח על חשבון אותן שנים. יש לציין כי יש הבדלים בין סכומי התקבולים בענף פש"ר לבין התקבולים במינהל הכספים (31 מיליון ש"ח), שנוצרו בשל השוני במועדי רישום הסכומים במערכות שני הגופים הללו.

לוח 13: יתרות חוב של גמלאות ששולמו לעובדים לפי שנת עריכת החוב, 2005-2014

גבייה בשנת 2014	גבייה ממפרק		חוב בדין קדימה		סך הכל יתרות חוב	מספר המעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מהחוב בדין קדימה	סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל			
24,489	10.7	104,517	42.3	973,338	2,299,671	4,757	סך הכל
15	5.3	2,272	33.4	43,108	128,919	413	2005
-	9.9	4,704	35.7	47,546	133,094	424	2006
326	19.6	8,884	33.8	45,441	134,355	556	2007
603	15.3	11,751	34.7	76,591	220,691	626	2008
374	13.8	9,167	32.1	66,192	206,311	360	2009
393	10.3	8,263	39.2	79,914	203,964	463	2010
3,478	10.8	15,322	44.1	141,662	321,059	514	2011
3,615	11.4	26,498	50.0	231,442	463,324	633	2012
4,556	4.7	6,527	49.6	139,026	280,235	453	2013
11,129	10.9	11,129	49.3	102,416	207,719	315	2014

2. יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בפשיטת רגל ובכינוס נכסים

כללי

עם קבלת צו כינוס נכסים או צו פירוק קבוע למעסיק, המוסד פועל באמצעות הלשכה המשפטית לסכם את חובות המעסיק בדמי ביטוח ולגבות את המגיע לו מהמפרק הזמני או הקבוע. במקרים אלה המוסד מנוע מלגבות את החוב באמצעות פקודת המיסים – גבייה. גביית החובות נעשית על-פי הוראות בית המשפט באמצעות הלשכה המשפטית.

יש לציין כי אם מונה מפרק קבוע, הוא רשאי לאשר תביעות עובדים לקבלת שכר ופיצויים שלא שולמו בידי המעסיק.

בקובץ מעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר נכללו הקבוצות האלה:

- פש"ר כינוס נכסים – תיק שבו התקבל מידע על הליך כינוס נכסים ופש"ר.
- פש"ר כינוס נכסים פעיל – הנאמן מוסיף להעסיק עובדים אבל בתיק פעיל נפרד¹.
- פש"ר לא פעיל – מעסיק בכינוס נכסים ופש"ר שבו מוצו כל הליכי הגבייה.
- חוב אבוד – תיק מעסיק שבו נקבע כי מוצו כל הליכי הגבייה וכי יתרת החוב בדמי ביטוח היא בגדר חוב אבוד.

ממערכת הגבייה ממעסיקים נשלפו נתונים על-פי המועד שבו נרשם במערכת הגבייה המעסיק בכינוס נכסים או פש"ר והמועד שבו יצא ממצב זה, וסוכמו כל התנועות החשבוניות לאחר תאריך רישום כינוס נכסים ופש"ר.

ממצאים

בדצמבר 2014 היו בקובץ כינוס נכסים ופש"ר 9,880 מעסיקים – גידול של 8.9% לעומת 2013. רק ל-22 מעסיקים שונה קוד הפעילות מכינוס נכסים ופש"ר לקוד פעילות אחר, בתום כינוס הנכסים והפש"ר (לוח 14).

במהלך 2014 נוספו יתרות של מעסיקים חדשים שנכנסו להליך כינוס נכסים ופש"ר בסך כולל של 59.8 מיליון ש"ח ואליהם נוספו חיובים שונים בדמי ביטוח בסך 59.4 מיליון ש"ח. סך כל החוב שעמד לגבייה בשנת 2014 היה 1,927.9 מיליון ש"ח. חשבונות המעסיקים זוכו ב-62.9 מיליון ש"ח, המהווים 3.3% מיתרת החוב שעמד לגבייה של המעסיקים המצויים בכינוס נכסים ובפירוק בשנה זו (לוח 15).

היתרה בדצמבר 2014 הכוללת הפרשי קנסות והצמדה היתה 1,936.4 מיליון ש"ח – גידול נומינלי של 7.1% בחובות המעסיקים בדמי ביטוח לעומת דצמבר 2013, וכפי שנראה בהמשך – רובם לא ניתנים לגבייה.

¹ עם ספרת משנה 99.

בסניף נצרת גדל בדצמבר 2014 מספר המעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר ב-39.2% לעומת דצמבר 2013. 12.9% מהמעסיקים בסוף שנת 2014 טופלו בסניף תל אביב (לוח 16).

15.8% מיתרות החוב בדמי הביטוח של המעסיקים בסוף 2014 התרכזו בסניף תל אביב (לוח 17). בסניף יפו בלט אחוז הזיכויים מהחוב שעמד לגבייה (30.4%). יתרות החוב גדלו בשיעור ניכר במיוחד בסניף נצרת (21.1%). שיעור גידול נמוך יותר נמצא בסניף בני ברק (3.9%).

הרוב המכריע של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר (91%) היה מצוי בקוד פעולות "בלתי פעיל" (לוחות 18-19) ובתיקים אלה מוצו כל הליכי הגבייה. לחובתם של המעסיקים הללו נזקף חוב של 1,587 מיליון ש"ח, שהוא כ-81.9% מסך כל החוב של המעסיקים בסוף 2014. ל-57% מן המעסיקים יתרת חוב שאינה עולה על 100 אלף ש"ח, ול-333 מעסיקים יתרת חוב של מיליון ש"ח ויותר לכל אחד. 53 בהם (כ-16% מהסך הכל) טופלו בסניף תל אביב (לוחות 20-21).

43.3% מיתרות החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר היו בסכומים של מיליון ש"ח ויותר למעסיק. בסניף כרמיאל ובסניף טבריה נמצא כי ב-77.7% ו-68.2% (בהתאמה) מיתרות החוב היה חוב של יותר ממיליון ש"ח למעסיק (לוח 20).

מרכיב הקרן היה גבוה במיוחד בסניפים נתניה (45.6%) וכפר סבא (45.4%). בסניף בני ברק מרכיב הקנס וההצמדה היה בולט במיוחד – 73.7% מיתרות החוב בסוף דצמבר 2014 (לוח 22). משקל גבוה במיוחד של קנס והצמדה מצביע ככל הנראה על חובות ישנים יותר שאי אפשר לגבותם.

לוח 14: תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר, 2010-2014

2014	2013	2012	2011	2010	
9,075	8,470	7,791	7,041	5,936	בתחילת השנה
827	671	706	772	1,118	התקבלו
22	27	29	25	24	יצאו
9,880	9,114	8,468	7,788	7,030	בסוף השנה
8.9	7.6	8.7	10.6	18.5	אחוז השינוי

לוח 15: שינויים ביתרות חוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר (אלפי ש"ח), 2010-2014

2014	2013	2012	2011	2010	
1,808,655	1,679,077	1,545,060	1,410,753	1,252,202	יתרה לתחילת השנה
59,830	49,998	57,721	48,956	91,223	יתרות חדשות לטיפול
59,377	45,228	29,550	34,084	26,749	חיובים
1,927,862	1,774,303	1,632,331	1,493,793	1,370,174	סך כל החוב
62,875	41,085	28,545	32,358	29,701	זיכויים
199	184	849	652	3,412	העברות
71,598	83,115	76,274	84,412	73,880	הפרשי קנסות והצמדה
1,936,386	1,816,149	1,679,211	1,545,195	1,410,941	יתרה לסוף השנה
3.3	2.3	1.7	2.2	2.2	% זיכויים מכלל החוב
7.1	8.2	8.6	9.5	12.7	% שינוי שנתי

לוח 16: תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי סוג התנועה וסניף, 2014

תיקים בסוף השנה			העברות		התקבלו	יתרת תיקים בתחילת השנה	סניף
כאחוז מסך הכל	אחוז השינוי בקובץ פש"ר	סך הכל	לקובץ בלתי פעילים	לקובץ פעילים			
100.0	8.9	9,880	17	5	827	9,075	סך הכל
7.2	8.0	715	1	-	54	662	ירושלים
12.9	5.4	1,271	-	-	65	1,206	תל אביב
5.1	4.1	508	2	-	22	488	חיפה
2.4	9.9	233	-	-	21	212	אשדוד
1.8	11.0	182	1	-	19	164	אשקלון
8.3	13.5	824	2	1	101	726	באר שבע
0.9	8.1	93	-	1	8	86	בני ברק
2.7	12.5	270	-	-	30	240	חדרה
2.7	7.5	271	-	1	20	252	חולון
3.0	7.7	292	-	1	22	271	טבריה
5.8	5.9	577	-	-	32	545	יפו
7.4	8.4	733	-	1	58	676	כפר סבא
1.3	13.5	126	1	-	16	111	כרמיאל
3.7	7.8	361	1	-	27	335	נהריה
4.0	39.2	394	3	-	114	283	נצרת
3.6	4.4	356	-	-	15	341	נתניה
2.9	12.4	291	-	-	32	259	עפולה
5.9	6.2	579	1	-	35	545	פתח תקוה
4.2	6.6	417	2	-	28	391	קריות
2.6	11.1	260	1	-	27	234	ראשון לציון
3.8	8.5	371	-	-	29	342	רחובות
2.7	9.0	266	1	-	23	244	רמלה
5.0	6.1	490	1	-	29	462	רמת גן

לוח 17: שינויים בנתויות החוב בדגמי ביטוח של המעסיקים לפי סניף (אלפי ש"ח), 2014

יתרת החוב בסוף מסד הכל האראי	יתרת סגירה דצמבר 2014				תנועות כספיות במהלך השנה							יתרת		סניף
	השינוי ביתרות (%)	זיכויים מסד כל החוב (%)	סך הכל	העברות	הפרשי קנסות והצמדה	זיכויים	חוב לגבייה	חויבים	יתרות חדשות	פתיחה ינואר 2014				
100.0	7.1	3.3	1,936,386	199	71,598	62,875	1,927,862	59,377	59,830	1,808,655		סך הכל		
6.5	9.8	2.7	126,652	9	5,263	3,430	124,828	3,242	6,268	115,318		קרושלים		
15.8	5.1	2.8	306,107	-	9,755	8,484	304,836	8,290	5,313	291,233		תל אביב		
5.6	5.0	0.2	108,969	46	4,187	168	104,996	94	1,126	103,776		חיפה		
1.3	6.7	0.5	25,643	-	1,016	133	24,760	11	707	24,042		אשדוד		
1.4	6.2	2.5	26,856	-	1,264	651	26,243	477	481	25,285		אשקלון		
6.6	9.7	0.2	127,627	76	4,406	230	123,527	277	6,898	116,352		באר שבע		
0.8	3.9	2.0	14,995	-	414	290	14,871	244	189	14,438		בני ברק		
2.6	8.2	2.2	49,729	-1	2,068	1,085	48,745	986	1,805	45,954		חדרה		
2.4	5.6	0.4	47,380	20	1,801	173	45,772	186	710	44,876		חולון		
4.5	5.8	0.6	87,787	-	3,546	483	84,724	419	1,355	82,950		טבריה		
3.6	5.0	30.4	69,285	-1	2,374	29,262	96,172	29,225	987	65,960		יפו		
8.4	7.0	0.4	162,644	41	7,285	628	156,028	235	3,755	152,038		כפר סבא		
3.7	5.4	0.2	71,920	-	2,614	110	69,416	59	1,106	68,251		כרמליאל		
4.2	9.6	0.2	80,787	-	2,894	136	78,029	101	4,231	73,697		נהריה		
3.4	21.1	1.3	65,423	-5	2,392	836	63,862	673	9,165	54,024		נצרת		
4.3	2.5	3.8	83,895	-	2,340	3,203	84,758	2,091	790	81,877		נתניה		
2.1	7.0	0.7	40,150	-	1,596	269	38,823	188	1,121	37,514		עפולה		
5.5	7.5	1.2	106,827	-	4,127	1,275	103,975	962	3,683	99,330		פתח תקוה		
4.6	6.1	7.8	89,077	-	3,519	7,237	92,795	7,017	1,790	83,988		קריית		
1.7	9.7	1.0	33,294	10	1,441	313	32,176	287	1,552	30,337		ראשון לציון		
3.9	8.9	5.1	74,679	-	2,773	3,867	75,773	3,892	3,300	68,581		רחובות		
2.3	8.3	0.0	44,598	-	1,802	3	42,799	19	1,600	41,180		רמלה		
4.8	5.0	0.7	92,062	4	2,721	609	89,954	402	1,898	87,654		רמת גן		

לוח 18: מעסיקים בפש"ר לפי סוג הפעילות וסניף, סוף 2014

פשי"ר חוב אבוד	פשי"ר כונס פעיל	פש"ר כונס	פש"ר לא פעיל	סך הכל	סניף
8	39	793	9,040	9,880	סך הכל
1	5	76	633	715	ירושלים
-	6	105	1,160	1,271	תל אביב
1	-	35	472	508	חיפה
-	1	8	224	233	אשדוד
-	-	26	156	182	אשקלון
1	-	57	766	824	באר שבע
-	2	7	84	93	בני ברק
-	1	3	266	270	חדרה
-	-	29	242	271	חולון
1	4	52	235	292	טבריה
-	-	28	549	577	יפו
-	1	32	700	733	כפר סבא
-	-	13	113	126	כרמיאל
-	-	19	342	361	נהריה
-	7	13	374	394	נצרת
-	-	55	301	356	נתניה
-	1	17	273	291	עפולה
-	1	50	528	579	פתח תקוה
4	1	40	372	417	קריות
-	1	24	235	260	ראשון לציון
-	2	37	332	371	רחובות
-	1	24	241	266	רמלה
-	5	43	442	490	רמת גן

לוח 19: יתרות החוב לפי סוג פעילות וסניף (אלפי ש"ח), סוף 2014

פשי"ר חוב אבוד	פשי"ר כונס פעיל	פשי"ר כונס	פשי"ר לא פעיל	סך הכל	סניף
1,347	7,020	341,299	1,586,720	1,936,386	סך הכל
31	14	38,216	88,391	126,652	ירושלים
-	826	45,884	259,397	306,107	תל אביב
21	-	14,892	94,056	108,969	חיפה
-	228	374	25,041	25,643	אשדוד
-	-	7,757	19,099	26,856	אשקלון
21	-	8,676	118,930	127,627	באר שבע
-	19	698	14,278	14,995	בני ברק
-	33	1,922	47,774	49,729	חדרה
-	-	6,280	41,100	47,380	חולון
57	6	55,322	32,402	87,787	טבריה
-	-	5,252	64,033	69,285	יפו
-	12	5,620	157,012	162,644	כפר סבא
-	-	17,862	54,058	71,920	כרמיאל
-	-	4,008	76,779	80,787	נהריה
-	190	2,723	62,510	65,423	נצרת
-	-	33,279	50,616	83,895	נתניה
-	-	5,938	34,212	40,150	עפולה
-	499	21,938	84,390	106,827	פתח תקוה
1,217	370	28,996	58,494	89,077	קריות
-	9	6,618	26,667	33,294	ראשון לציון
-	125	16,051	58,503	74,679	רחובות
-	319	3,221	41,058	44,598	רמלה
-	4,370	9,772	77,920	92,062	רמת גן

לוח 20: המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה וסניף (אלפי ש"ח), סוף 2014

סניף	סך הכל	יתרה שלילית	אפס	100-0	250-100	500-250	1000-500	+1000
סך הכל	9,880	501	429	5,633	1,547	892	545	333
ירושלים	715	38	51	395	110	65	33	23
תל אביב	1,271	86	55	671	192	135	79	53
חיפה	508	29	17	281	82	46	33	20
אשדוד	233	13	5	152	36	16	6	5
אשקלון	182	12	5	124	18	10	7	6
באר שבע	824	18	43	529	109	57	44	24
בני ברק	93	6	4	54	13	7	5	4
חדרה	270	18	11	154	46	20	11	10
חולון	271	16	8	152	42	33	9	11
טבריה	292	13	12	178	49	17	13	10
יפו	577	24	22	368	85	40	33	5
כפר סבא	733	41	27	389	125	76	48	27
כרמיאל	126	2	2	74	23	11	8	6
נהריה	361	13	9	199	71	31	21	17
נצרת	394	17	18	228	62	35	23	11
נתניה	356	14	18	197	58	36	17	16
עפולה	291	23	13	179	32	26	11	7
פתח תקוה	579	27	35	314	82	64	36	21
קריות	417	18	13	225	75	48	26	12
ראשון לציון	260	17	9	162	43	17	7	5
רחובות	371	10	14	206	76	26	24	15
רמלה	266	15	10	159	32	23	20	7
רמת גן	490	31	28	243	86	53	31	18

לוח 21: יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה וסניף
(אחוזים), סוף 2014

סניף	סך הכל (אלפי ש"ח)	עד 100	-100.1 250.0	-250.1 500.0	-500.1 1,000.0	+1,000.0
סך הכל	1,936,386	8.0	13.1	16.2	19.7	43.3
ירושלים	126,652	9.0	14.1	17.6	17.4	42.3
תל אביב	306,107	6.1	10.1	15.9	18.7	49.3
חיפה	108,969	7.8	12.6	14.5	21.9	43.3
אשדוד	25,643	14.6	24.1	20.8	15.8	25.0
אשקלון	26,856	12.1	10.6	13.6	18.6	46.2
באר שבע	127,627	10.4	14.1	15.7	23.1	36.6
בני ברק	14,995	11.5	13.5	15.7	21.4	37.9
חדרה	49,729	8.6	15.0	13.7	17.2	45.6
חולון	47,380	9.1	13.6	25.5	12.8	39.0
טבריה	87,787	5.5	9.6	6.4	10.3	68.2
יפו	69,285	14.6	20.2	19.5	33.4	12.6
כפר סבא	162,644	6.5	12.4	16.4	21.4	43.5
כרמיאל	71,920	3.5	5.5	5.6	7.8	77.7
נהריה	80,787	6.3	14.1	13.0	17.9	48.7
נצרת	65,423	10.0	15.5	18.2	24.0	32.3
נתניה	83,895	6.7	11.6	15.3	14.3	52.3
עפולה	40,150	10.1	14.1	24.1	16.6	35.2
פתח תקוה	106,827	7.8	13.3	22.3	24.1	32.7
קריות	89,077	6.9	13.0	19.4	20.2	40.6
ראשון לציון	33,294	12.8	21.6	17.4	15.6	32.7
רחובות	74,679	7.2	16.1	11.9	22.6	42.2
רמלה	44,598	10.4	12.6	17.8	29.7	30.0
רמת גן	92,062	7.9	14.8	19.5	22.8	35.1

לוח 22: יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי מרכיבי החוב וסניף (אחוזים),
 סוף 2014

הצמדה	קנס	קרן	סך הכל (אלפי ש"ח)	סניף
16.7	45.0	38.3	1,936,386	סך הכל
13.4	44.3	42.3	126,652	ירושלים
24.9	43.3	31.8	306,107	תל אביב
15.9	45.9	38.2	108,969	חיפה
13.9	47.1	39.0	25,643	אשדוד
13.8	44.7	41.5	26,856	אשקלון
16.7	47.4	35.9	127,627	באר שבע
27.9	45.8	26.3	14,995	בני ברק
14.7	45.4	39.9	49,729	חדרה
14.6	47.6	37.8	47,380	חולון
13.4	45.6	41.0	87,787	טבריה
20.1	45.7	34.2	69,285	יפו
12.6	42.0	45.4	162,644	כפר סבא
14.4	49.8	35.8	71,920	כרמיאל
17.8	46.1	36.1	80,787	נהריה
14.6	47.0	38.4	65,423	נצרת
11.1	43.3	45.6	83,895	נתניה
15.1	46.2	38.7	40,150	עפולה
15.7	45.1	39.2	106,827	פתח תקוה
15.1	44.1	40.8	89,077	קריות
11.6	44.9	43.5	33,294	ראשון לציון
15.6	42.6	41.8	74,679	רחובות
13.8	45.4	40.8	44,598	רמלה
20.2	46.0	33.8	92,062	רמת גן

3. גבייה מיתרות חוב בדמי ביטוח בדין קדימה

על-פי סעיף 354 א(3) לפקודת החברות וסעיף 78 לפקודת פש"ר נקבע, כי מיסים שמשולמים לאוצר המדינה (בכללם חובות לביטוח לאומי) בעת פירוק/פש"ר, יהיו בדין קדימה לכל שאר החובות לפי סדר עדיפות זה, ובתנאי שחובות אלה נישומו והוטלו על החברה/מעסיק עצמאי עד 31 בדצמבר שלפני תאריך הפירוק וסך כל החוב אינו עולה על שנה אחת. שאר החוב מצטרף לחובות הרגילים של המעסיק. בפירוק אגודה שיתופית ייחשב כחוב בדין קדימה כל חוב שמגיע למוסד.

בלוחות 23-25 מוצגים נתונים על הטיפול של ענף פש"ר ביתרות חוב בדמי ביטוח של המעסיקים, ומהם עולה כי בשנים 2005-2014 (ועד בכלל) הוגשו הוכחות חוב לבתי משפט בנוגע ל-5,519 מעסיקים בפירוק/פש"ר עם יתרות חוב בדמי ביטוח בסך 706.9 מיליון ש"ח. על-פי התקנות לעיל, הוגשו הוכחות חוב בגין יתרות אלה וחושב סך 507.6 מיליון ש"ח שנפסק בבית המשפט (בהם חובות בדין קדימה וחובות רגילים), המהווים 71.9% מסך הכל יתרות החוב.

מכלל המעסיקים שטופלו בשנים אלה, ל-5,066 היו יתרות חוב מקוריות בסך 663.5 מיליון ש"ח וחושבו סכומים בדין קדימה. הסכום בדין קדימה למעסיקים אלה היה 464.7 מיליון ש"ח והוא היווה בממוצע 70% מכלל יתרות החוב המקוריות למעסיקים אלה באותן שנים. סכום הגבייה מהמפרקים בשנים אלה היה 11.9 מיליון ש"ח, שהם בממוצע כ-2.6% מסך כל החוב בדין קדימה בשנים אלה. ב-2014 לבדה נגבו 5.1 מיליון ש"ח כדיוידנדים. ליתר 453 המעסיקים (8% מכלל המעסיקים בשנים הללו), שיתרת חובם היתה 42.9 מיליון ש"ח, נקבעו חובותיהם כרגילים, מאחר שהם נוצרו בשנה שבה הוצא צו פירוק/פש"ר. סכום הגבייה מהמפרקים בשנים אלה היה 2.9 מיליון ש"ח והם מהווים 6.7% מהחוב הרגיל של מעסיקים אלה. ב-2014 לבדה שולמו 99 אלף ש"ח בגין חובות אלה.

**לוח 23: יתרת החוב בדמי הביטוח של המעסיקים בפירוק לפי שנת עריכת החוב (אלפי ש"ח),
2014-2005**

גבייה בשנת *2014	גבייה ממפרקים		יתרת חוב שנפסק בביהמ"ש		סך הכל יתרות חוב	מספר מעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מהחוב בדין קדימה	סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל			
5,212	2.9	14,798	71.9	507,627	706,432	5,519	סך הכל
4	3.0	2,409	73.9	79,098	107,076	579	2005
135	1.5	1,339	71.9	91,184	126,792	523	2006
3,821	7.6	4,596	68.6	60,471	88,124	655	2007
176	2.2	1,316	70.0	59,383	84,852	823	2008
12	1.9	790	71.2	41,301	58,031	523	2009
540	3.7	1,913	72.8	51,501	70,761	752	2010
233	1.3	544	72.1	42,256	58,617	751	2011
272	5.5	1,782	69.8	32,556	46,634	415	2012
5	0.3	95	74.7	28,208	37,740	333	2013
14	0.1	14	77.9	21,669	27,805	165	2014

* לא כולל גבייה של 53 אלף ש"ח בעבור שנים קודמות.

**לוח 24: יתרת החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בפירוק עם יתרות בדין קדימה
לפי שנת עריכת החוב (אלפי ש"ח), 2014-2005**

גבייה בשנת *2014	גבייה ממפרקים		חוב בדין קדימה		סך הכל יתרות חוב	מספר מעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מהחוב בדין קדימה	סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל			
5,113	2.6	11,943	70.0	464,721	663,526	5,066	סך הכל
4	0.7	465	71.8	71,392	99,370	524	2005
135	1.5	1,307	70.7	85,961	121,569	480	2006
3,821	8.0	4,593	67.4	57,078	84,731	610	2007
176	2.0	1,104	68.5	55,487	80,956	775	2008
12	1.9	746	70.2	39,389	56,119	480	2009
540	3.3	1,637	71.7	48,878	68,138	714	2010
233	1.5	544	69.3	36,899	53,260	695	2011
173	5.1	1,438	66.5	27,948	42,026	363	2012
5	0.4	95	72.2	24,786	34,318	289	2013
14	0.1	14	73.4	16,903	23,039	136	2014

* לא כולל גביית 53 אלף ש"ח בעבור שנים קודמות.

לוח 25: יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים שנקבע שהן חוב רגיל,
לפי שנת עריכת החוב (אלפי ש"ח), 2005-2014

הגבייה בשנת 2014	גבייה ממפרקים		יתרות חוב רגיל	מספר מעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מיתרות החוב הרגיל	סך הכל			
99	6.7	2,855	42,906	453	סך הכל
-	25.2	1,944	7,706	55	2005
-	0.6	32	5,223	43	2006
-	0.1	3	3,393	45	2007
-	5.4	212	3,896	48	2008
-	2.3	44	1,912	43	2009
-	10.5	276	2,623	38	2010
-	-	-	5,357	56	2011
99	7.5	344	4,608	52	2012
-	-	-	3,422	44	2013
-	-	-	4,766	29	2014

Abstract

Salaried workers in Israel are insured by the "Workers' Rights in Bankruptcy or Liquidation of Company" branch of the National Insurance (social security) Institute. In 2014, this branch received 634 new employers' bankruptcy files, which included claims of both workers and provident funds. This constitutes an increase of 11.6% relative to the previous year. In the course of 2014, 10,558 workers' claims were approved, and the total amount of NIS 329.2 million was paid to workers and provident funds.

A distribution of new claims of workers approved in the past five years according to economic sector shows that about 50.4% of these claims were in services, 24.5% in commerce and 14.6% in construction and infrastructure.

In 2014 the branch succeeded in collecting about NIS 31 million from liquidators, constituting 14.7% of the *priority debt*¹ for that year.

The data on the handling of 4,757 files of employers in the process of receivership or bankruptcy in the years 2005-2014 show that the total original debt was NIS 2,300 million, out of which 42.3% was calculated as a priority debt. In the course of those years, a total of NIS 104.5 million or 10.7% of the priority debt for that period was collected from the liquidators.

In addition to paying wages and compensation to workers, the NII collects insurance contribution debts from employers in the framework of this branch, by means of its Legal Office. In the course of 2014, 827 new employers began the process of receivership or bankruptcy. In December 2014, there were 9,880 employers in the bankruptcy file.

In the course of 2014, the cumulative debt in insurance contributions reached NIS 1,927.9 million. In this year, the NII succeeded in reducing this debt by about 3.3%. The remaining debt as of December 31, 2014 stood at NIS 1,936.4 million.

Out of the 9,880 employers in the process of receivership or bankruptcy at the end of 2014, the files of 9,040 employers (92% of the total) were inactive files; that is, all the procedures to collect the debts were exhausted in these cases. The debt balance of these inactive files on December 31, 2014 was NIS 1,586 million, or about 81.9% of the total debt of the employers in the process of receivership or bankruptcy as of this date. 333 employers had a debt balance of over a million shekels per employer, constituting 43.3% of the total debt. From data on the handling of 5,519 cases of employers in receivership/bankruptcy in 2005-2014, it was found that the total original debt in insurance contributions was NIS 706 million, out of which 72% was a priority debt. In the course of the years, these employers have paid NIS 14.8 million from the total, or 2.9% of the total priority debt for 2005-2014. NIS 5.2 million was collected from these employers in 2014 alone.

¹ Priority debts are debts that are given priority over other debts, but only for regular creditors and not for those of insured entitled to all their money in a bankruptcy/liquidation process. Under present legislation, there are four types of priority debts (in this order): a) work wages, b) debts incurred from deduction of income tax at source, c) other debts, such as alimony and rent, d) municipal taxes.

NATIONAL INSURANCE INSTITUTE
Research and Planning Administration

Bankruptcy and Liquidation of Company
Benefit Payments and Debt Collection
2014

by
Avner Sharf

Jerusalem, July 2015